

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

**ANALITIČKO IZVJEŠĆE O PRAĆENJU PROVEDBE
ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA
br. 2.2/2017**

**Transparentnost i otvorenost u lokalnoj i područnoj
(regionalnoj) samoupravi:
Požeško-slavonska županija**

Zagreb, kolovoz 2017.

Sadržaj

DIO I. SVRHA, PREDMET I METODOLOGIJA PRAĆENJA.....	2
1. Svrha praćenja	2
2. Predmet praćenja	5
3. Metodologija praćenja	6
DIO II. REZULTATI PRAĆENJA.....	8
4. Proaktivna objava: Rezultati praćenja provedbe članka 10. ZPPI	8
5. Savjetovanja s javnošću: Rezultati praćenja provedbe članka 11. ZPPI	21
6. Javnost rada: Rezultati praćenja provedbe članka 12. ZPPI	22
7. Zaključak: ocjena stanja	25
8. Preporuke.....	28

DIO I. SVRHA, PREDMET I METODOLOGIJA PRAĆENJA

1. Svrha praćenja

Povjerenik za informiranje kao neovisno tijelo koje štiti, prati i promiče pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, u okviru funkcije praćenja provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15 – Zakon, ZPPI) kontinuirano provodi istraživanja i analize usklađenosti postupanja tijela javne vlasti sa zakonskim obvezama. Takva stručno-analička praćenja provedbe Zakona, osobito poštivanja odredbi o proaktivnoj objavi informacija (članak 10.), provedbi savjetovanja s javnošću (članak 11.) i osiguravanju javnosti rada (članak 12.), i to za određene skupine tijela u odnosu na koje su uočeni posebni izazovi u primjeni Zakona, odnosno za koja postoji znatan interes javnosti, služe Povjereniku kao putokaz za rad i usmjeravanje dodatnih napora u promicanju, daljnjem praćenju i educiranju službenika za informiranje i drugih zaposlenika tijela javne vlasti.

Jedinice lokalne i (područne) regionalne samouprave sukladno članku 5. stavku 1. točki 2. ZPPI predstavljaju tijela javne vlasti koja su dužna ispunjavati obveze propisane Zakonom. Ta specifična skupina tijela, čije je djelovanje od iznimnog značaja za život građana i s kojima su građani i pravne osobe u svakodnevnom neposrednom kontaktu, u posebnom je fokusu prilikom evaluacija i praćenja provedbe Zakona. Naime, u dosadašnjem radu i postupanju Povjerenice za informiranje po žalbama, predstavkama, u okviru inspekcijskog nadzora, kao i praćenju provedbe pojedinih zakonskih odredbi, utvrđeno je da osobito jedinice lokalne samouprave zaostaju u poštivanju provedbe Zakona, a slično su pokazala i neka druga istraživanja (primjerice, istraživanje proračunske transparentnosti koje provodi Institut za javne financije¹). Istovremeno, njihova je uloga od neposredne važnosti za život građana i funkcioniranje gospodarstva, s obzirom na to da su lokalne samouprave prvi institucionalni okvir s kojim se građani i tvrtke susreću.

Stoga je u sklopu aktivnosti praćenja provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama utvrđena potreba provedbe praćenja u što većem broju lokalnih i područnih (regionalnih) jedinica, kako bi se identificiralo ključne nedostatke u ostvarivanju transparentnosti i otvorenosti, usmjerilo tijela na kvalitetniju provedbu Zakona te omogućilo identifikaciju dobre prakse na lokalnoj razini. Povjerenica za informiranje je stoga započela projekt praćenja JLP(R)S po određenim županijama (županija te općina i gradova na području županije, uz određen broj županijskih i/ili gradskih/općinskih javnih ustanova i trgovačkih društava), uz koje, po objavi svakog analitičkog praćenja, predstavlja rezultate provedenog praćenja i identificira preporuke za poboljšanje transparentnosti i otvorenosti. Pilot-praćenje provedeno je tijekom lipnja 2016., u sklopu kojeg je praćeno 36 tijela javne vlasti na području Krapinsko-zagorske županije (Županija, 32 lokalne jedinice u Županiji i tri pravne osobe Županije), s ciljem utvrđivanja u kojoj mjeri kao obveznici provedbe ZPPI ispunjavaju obveze iz članaka 10., 11. i 12., kao i u svrhu definiranja metodologije praćenja².

Projekt praćenja u 2017. obuhvaća pet županija i njihove jedinice lokalne samouprave te određene pravne osobe županije i lokalnih jedinica s područja županije. Praćenje obuhvaća preko 120 tijela javne vlasti, odnosno 100 jedinica lokalne i područne (regionalne)

¹ Institut za javne financije istražuje prosječnu proračunsku transparentnost 576 JLP(R)S; rezultati posljednjeg ciklusa istraživanja dostupni na poveznici http://www.ijf.hr/transparentnost/?params_1=transparentnost

² Analitičko izvješće objavljeno je na stranicama Povjerenika za informiranje i dostupno na poveznici <http://www.pristupinfo.hr/dokumenti-i-publikacije/>, u rubrici Dokumenti i publikacije – Studije, pod brojem 2/2016.

samouprave i 22 pravne osobe, a provodi se u razdoblju lipanj-rujan 2017. Odabrane su sljedeće županije: **Šibensko-kninska** (25 tijela javne vlasti), **Požeško-slavonska** (17 tijela), **Sisačko-moslavačka** (25 tijela), **Zadarska** (40 tijela) i **Ličko-senjska** (15 tijela).

Također, projekt praćenja lokalne i regionalne samouprave vezan je uz činjenicu da su polovicom 2017. završeni lokalni izbori, nakon kojih je promijenjena struktura lokalne vlasti u mnogim općinama, gradovima i županijama, stoga upravo na početku četverogodišnjeg mandata predstavničke i izvršne vlasti u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi Povjerenica za informiranje želi ukazati na uočene nedostatke u pojedinim segmentima provedbe ZPPI, kao i na preporuke za poboljšanje postojećeg stanja transparentnosti i otvorenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i odabranih pravnih osoba koje su jedinice osnovele.

Praćenje provedbe Zakona predviđeno je i u sklopu aktivnosti praćenja koje Povjerenik za informiranje planira za svaku godinu, kao i aktivnostima kojima je Povjerenik nositelj sukladno [Akcijskom planu za 2017. i 2018.](#) uz [Strategiju suzbijanja korupcije 2015.-2020. godine \(NN 26/15\)](#) te Akcijskom planu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast 2017.-2019., čije se usvajanje očekuje u III. kvartalu 2017.

Glede zakonskih obveza koje propisuju članci 10., 11. i 12. ZPPI, a čije se ispunjenje prati po pojedinim županijama, Povjerenica za informiranje je tijekom 2016. donijela *Uputu za primjenu članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama o proaktivnoj objavi* i *Smjernice o primjeni članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama i provedbi savjetovanja s javnošću*³, dok će o provedbi članka 12. biti donesena posebna uputa do kraja 2017. Dodatno, Povjerenica je kao doprinos standardizaciji u primjeni zakonske obveze provedbe savjetovanja s javnošću na lokalnoj razini izradila *Priručnik za provedbu savjetovanja s javnošću za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*⁴.

Pravilnim ispunjenjem navedenih zakonskih obveza postiže se transparentno i otvoreno funkcioniranje tijela javne vlasti te se ostvaruje uspješan dijalog s građanima i pravnim osobama. Svrha ispunjenja obveze proaktivne objave informacija, provedbe savjetovanja s javnošću i osiguravanja javnosti rada ogleda se u mogućnosti korisnika da ostvare svoje Ustavom zajamčeno pravo na pristup informacijama te u tome da se pružanje javnih usluga odvija na jednostavniji i učinkovitiji način. Ujedno tijela javne vlasti dobivaju potreban legitimitet, jer demonstriraju odgovornost u svom djelovanju te vraćaju povjerenje građana u institucije.

Također, objava što većeg broja informacija na internetskoj stranici rezultira smanjenjem broja zahtjeva za pristup informacijama, čime se olakšava rad tijela javne vlasti, odnosno smanjuje se potreba dodatnog administriranja i angažmana službenika za informiranje oko obrade i rješavanja zahtjeva. U slučaju postavljanja zahtjeva za pristup informacijama u odnosu na već javno i službeno objavljene informacije, tijelo javne vlasti treba korisnika obavijestiti da je informacija javno objavljena te ga uputiti na poveznicu, odnosno internetsko mjesto gdje je informacija objavljena.

Dakle, ovo analitičko izvješće sadrži pregled praćenja transparentnosti i otvorenosti **17 tijela javne vlasti** s područja Požeško-slavonske županije: Županije, 10 jedinica lokalne samouprave s područja Županije te šest pravnih osoba (od čega su tri ustanove i tri

³ Uputa za čl.10. i Smjernice za čl.11. dostupne su na stranicama Povjerenika za informiranje, na poveznici <http://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/>, u rubrici Upute i smjernice.

⁴ Priručnik je dostupan na stranicama Povjerenica za informiranje, na poveznici <http://www.pristupinfo.hr/dokumenti-i-publikacije/>, u rubrici Priručnici.

trgovačka društva), čiji su osnivači i vlasnici jedinice lokalne samouprave s područja Županije i/ili sama Županija, a koje su također tijela javne vlasti i obveznici provedbe ZPPI.

Svrha praćenja odabranih tijela javne vlasti u Požeško-slavonskoj županiji bila je utvrditi u kojoj mjeri ta tijela ostvaruju obveze koje proizlaze iz odredbi ZPPI, a koje se odnose na proaktivno objavljivanje informacija (članak 10.), provedbu savjetovanja s javnošću (članak 11.) i osiguravanje javnosti rada (članak 12.), kao i oblikovanje preporuka za poboljšanje stanja, temeljem uočenih nedostataka u ispunjavanju pojedinih obveza.

2. Predmet praćenja

Predmet ovog praćenja bilo je 17 tijela javne vlasti, od čega *jedna županija* (Požeško-slavonska), *pet gradova* (Kutjevo, Lipik, Pakrac, Pleternica i Požega) i *pet općina* (Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol, Velika) s područja Županije te *šest pravnih osoba*. Od šest pravnih osoba, dva su trgovačka društva u vlasništvu gradova Pakraca i Pleternice (Poduzetnički centar Pakrac d.o.o. i Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. za upravljanje nekretninama i obavljanje poslovnih djelatnosti). Preostale su četiri pravne osobe Županije (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije, Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije i trgovačko društvo Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o.).

U Tablici 1. nalazi se popis tijela javne vlasti koja su bila predmet praćenja, s općim podacima, koji su dostupni na [Popisu tijela javne vlasti](#). Popis sadrži i kontakt podatke službenika za informiranje, stoga je važno napomenuti da sva tijela javne vlasti koja su bila predmet praćenja imaju imenovanog službenika za informiranje.

Tablica 1. Predmet praćenja: 17 tijela javne vlasti u Požeško-slavonskoj županiji

TJV	Adresa	Br. pošte	Grad	Web
Grad Kutjevo	Trg graševine 1	34340	Kutjevo	www.kutjevo.hr
Grad Lipik	Marije Terezije 27	34551	Lipik	www.lipik.hr
Grad Pakrac	Trg bana Josipa Jelačića 18	34550	Pakrac	www.pakrac.hr
Grad Pleternica	Ivana Šveara 2	34310	Pleternica	www.pleternica.hr
Grad Požega	Trg sv. Trojstva 1	34000	Požega	www.pozega.hr
Općina Brestovac	Požeška 76	34322	Brestovac	www.brestovac.hr
Općina Čaglin	Kralja Tomislava 56e	34350	Čaglin	www.opcina-caglin.hr
Općina Jakšić	Osječka 39	34308	Jakšić	www.jaksic.hr
Općina Kaptol	Školska 3	34334	Kaptol	www.opcina-kaptol.com
Općina Velika	Trg bana Josipa Jelačića 34	34330	Velika	www.opcina-velika.hr
Požeško-slavonska županija	Županijska 7 i 9	34000	Požega	www.pszupanija.hr
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije	Županijska 7	34000	Požega	www.priroda-psz.hr
Poduzetnički centar Pakrac d.o.o.	Zona male privrede 5	34550	Pakrac	www.pc-pakrac.hr
Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. za upravljanje nekretninama i obavljanje poslovnih djelatnosti	Ivana Šveara 2	34310	Pleternica	www.plink.hr
Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o.	Županijska 7	34000	Požega	www.panora.hr
Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije	Županijska 7	34000	Požega	www.zpu-psz.hr
Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije	Matije Gupca 6	34000	Požega	www.zuc-pz.hr

3. Metodologija praćenja

Izvori. Podaci o predmetnim tijelima javne vlasti u Požeško-slavonskoj županiji prikupljeni su identificiranjem, pretraživanjem i analizom službenih internetskih stranica svakog pojedinog tijela i neposrednim uvidom u podatke koje tijela na njima objavljuju.

Prikupljani podaci. Praćenje je provedeno u odnosu na obvezu proaktivne objave dokumenata i informacija taksativno pobrojanih u članku 10. stavku 1. ZPPI, obvezu provedbe savjetovanja s javnošću propisanu člankom 11. ZPPI i obvezu osiguravanja javnosti rada sukladno odredbi članka 12. ZPPI, pri čemu obveza iz članka 11. (savjetovanje s javnošću) nije praćena kod šest pravnih osoba, već samo kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Predmet praćenja. 17 tijela javne vlasti s područja Požeško-slavonske županije, od čega je pet gradova, pet općina, jedna Županija te šest pravnih osoba Županije, odnosno gradova Pakraca i Pleternice (Tablica 1.).

Razdoblje praćenja. Praćenje je provedeno u razdoblju srpanj-kolovoz 2017. godine.

Članak 10. ZPPI

Kao i u pilot-praćenju te praćenju Šibensko-kninske županije, prilikom praćenja Požeško-slavonske županije korištena je posebna metodologija praćenja provedbe članka 10. ZPPI, prema kojoj je 14 točaka navedenog članka, koje predstavljaju određene vrste informacija i dokumenata koje tijela trebaju objaviti na svojim internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, klasificirano u četiri kategorije, budući da se objavom pojedinih informacija prema pojedinim točkama ostvaruje transparentnost u različitim područjima djelovanja.

Četiri kategorije transparentnosti su sljedeće:

KATEGORIJA TRANSPARENTNOSTI	TOČKE ČLANKA 10. ZPPI
Transparentnost u donošenju odluka	2., 3. i 12.
Transparentnost okvira rada i planiranja	1., 4., 10. i 11.
Financijska transparentnost	7., 8. i 9.
Transparentnost u pružanju usluga i komunikaciji s korisnicima	5., 6., 13. i 14.

Članak 11. ZPPI

Kod praćenja članka 11. ZPPI, korištena je sljedeća metodologija: na internetskim stranicama tijela javne vlasti praćeno je imaju li tijela posebnu rubriku koja se odnosi na savjetovanja s javnošću, jesu li objavila plan savjetovanja za 2017. godinu, koliko su savjetovanja dosad proveli, koliko provedena savjetovanja u prosjeku traju te jesu li nakon provedbe savjetovanja objavljena izvješća. Provedba ovog članka nije praćena kod pravnih osoba, već samo kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

PRAĆENJE OBJAVE DOKUMENATA VEZANIH ZA PROVEDBU SAVJETOVANJA S JAVNOŠĆU:
Poveznica na savjetovanja
Objava plana savjetovanja
Broj provedenih savjetovanja
Prosječan broj dana trajanja savjetovanja
Udio objavljenih izvješća o provedenom savjetovanju

Članak 12. ZPPI

Praćenje provedbe članka 12. ZPPI obuhvatilo je praćenje objave četiriju kategorija informacija koje tijela javne vlasti trebaju učiniti javno dostupnima, a tiču se osiguravanja javnosti rada, odnosno informacija o održavanju sjednica te mogućnostima sudjelovanja na njima:

PRAĆENJE OBJAVE DOKUMENATA VEZANIH ZA OSIGURAVANJE JAVNOSTI RADA:
Odredbe o javnosti rada u Statutu/Poslovniku o radu predstavničkog tijela
Broj osoba koji može sudjelovati na sjednicama (propisana procedura prijave)
Dnevni redovi sjednica
Zaključci/zapisnici

U nastavku se nalazi pregled stanja u Požeško-slavonskoj županiji prema opisanoj metodologiji.

DIO II. REZULTATI PRAĆENJA

4. Proaktivna objava: Rezultati praćenja provedbe članka 10. ZPPI

1. Transparentnost u donošenju odluka

U Tablici 2. prikazano je u kojoj su mjeri tijela javne vlasti ostvarila transparentnost u donošenju odluka, s obzirom na to jesu li objavila opće akte i odluke koje donose, nacрте općih akata za koje se provodi postupak savjetovanja s javnošću te zaključke sa službenih sjednica i službene dokumente usvojene na tim sjednicama.

➤ Glede obveze objavljivanja općih akata i odluka koje donose, a kojima se utječe na interese korisnika (točka 2.), rezultati praćenja pokazali su da četiri od 17 tijela (24%) nisu izvršila navedenu zakonsku obvezu. Općine Jakšić i Kaptol na svojim stranicama nemaju objavljene temeljne akte poput statuta i poslovnika općinskog vijeća, niti pravilnike i odluke općinskog načelnika i općinskog vijeća. Nadalje, od šest pravnih osoba, Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. i Županijska uprava za ceste nemaju objavljene temeljne akte i odluke, a ostale četiri ili imaju samo statute (poput Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije i Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije) ili imaju objavljene zastarjele dokumente, koje nisu objavljivale unazad nekoliko godina, stoga je potrebno upotpuniti objavljene informacije.

Važno je napomenuti da od 10 jedinica lokalne samouprave s područja Požeško-slavonske županije, njih devet (90%) ima objavljen vlastiti, gradski ili općinski, Službeni glasnik (glasilo ili vjesnik). Grad Pleternica jedini nema objavljeno glasilo, niti poveznicu na Službeni glasnik Županije.

➤ Što se tiče obveze objavljivanja nacрта općih akata te drugih strateških i planskih dokumenata kojima se utječe na interese korisnika i pravnih osoba, a za koje se provodi postupak savjetovanja s javnošću u skladu s člankom 11. ZPPI (točka 3.), praćenje je pokazalo da je samo jedna od 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su bile predmet praćenja provela savjetovanje s javnošću u skladu sa ZPPI, i to Grad Pleternica, o Nacrtu odluke o sufinanciranju troškova školskih udžbenika u šk. god. 2017/18. Međutim, budući da je savjetovanje otvoreno dana 31. srpnja 2017. (do 8. kolovoza 2017.), ono nije obuhvaćeno analitičkim praćenjem te se smatra da nijedna lokalna jedinica u razdoblju praćenja provedbe savjetovanja (2016.-srpanj 2017.) nije provela nijedno savjetovanje s javnošću. Dodatno je na stranicama gradova Kutjevo, Pleternica i Požega uočena provedba savjetovanja prilikom donošenja određenih dokumenata, međutim, to su u većini slučajeva prethodna savjetovanja sa zainteresiranim gospodarskim subjektima, koja provode sukladno Zakonu o javnoj nabavi ili pak savjetovanja o određenim planskim dokumentima, koja se ne provode sukladno ZPPI, već prema posebnim propisima, poput Zakona o prostornom uređenju (više o obvezi provedbe savjetovanja u poglavlju 5.). Kod šest pravnih osoba nije praćena provedba obveze iz točke 3. članak 10., odnosno iz članka 11. ZPPI.

➤ Točka 12. članka 10. ZPPI nalaže objavljivanje zaključaka sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službenih dokumenata usvojenih na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika (*napomena*: provedba točke 12. nije praćena kod tri trgovačka društva, budući da

ista na njih nije primjenjiva). Praćenjem je utvrđeno da samo pet od 14 tijela (36%) ispunjava navedenu zakonsku obvezu: Grad Požega, Grad Pakrac, Općina Brestovac, Općina Velika te Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije. Sva četiri tijela imaju zasebne i jasno istaknute rubrike u kojima objavljuju zaključke, akte i službene dokumente usvojene na sjednicama vijeća. Općina Brestovac predmetne dokumente objavljuje u word formatu, a preostala tri tijela u PDF-u. Grad Pleternica predstavlja primjer tijela javne vlasti koje ne ispunjava obvezu iz točke 12. u cijelosti, budući da su objavljeni materijali sa samo jedne sjednice, i to na nepregledan način, bez istaknute rubrike, s nedostatkom objave zaključaka s prethodnih sjednica.

Loša praksa uočena je kod 64% praćenih tijela, na čijim su internetskim stranicama identificirane dvije pojave: određena tijela uopće nemaju rubrike unutar kojih bi se na jednom mjestu objavljivali zaključci i dokumenti usvojeni na sjednicama, već se odluke i drugi dokumenti objavljuju u službenim glasnicima na način da se ne može utvrditi na kojim sjednicama su usvojeni, a neka tijela, kao što su Općina Jakšić i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije, pak ne objavljuju pravovremeno zaključke i odluke sa sjednica (nije ažurirano, posljednji objavljeni dokumenti su iz 2015. godine).

Rezultati praćenja pokazali su da 13 od 17 tijela javne vlasti ili njih 76% objavljuje opće akte i odluke koje donose (točka 2.) te da nijedna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne objavljuje dokumente vezane za provedbu savjetovanja s javnošću iz točke 3. Dokumente čiju objavu propisuje točka 12., zaključke sa sjednica i službene dokumente usvojene na njima, objavljuju samo 5 tijela od njih 14 (budući da su 3 trgovačka društva izuzeta), odnosno njih 36%.

Ukupno gledajući, razina objave u kategoriji transparentnosti donošenja odluka je **35%**, odnosno 17 tijela javne vlasti objavljuje nešto više od trećine traženih informacija.

Tablica 2. Transparentnost u donošenju odluka

TJV	TRANSPARENTNOST U DONOŠENJU ODLUKA		
	Točka 2. – opći akti i odluke koje donose, kojima se utječe na interese korisnika, s razlozima za njihovo donošenje	Točka 3. – nacrti zakona i drugih propisa te općih akata za koje se provodi postupak savjetovanja s javnošću, u skladu s čl.11. ZPPI (savjetovanja)	Točka 12. - zaključci sa službenih sjednica TJV i službeni dokumenti usvojeni na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika
Grad Kutjevo	+	-	-
Grad Lipik	+	-	-
Grad Pakrac	+	-	+
Grad Pleternica	+	-	-
Grad Požega	+	-	+
Općina Brestovac	+	-	+
Općina Čaglin	+	-	-
Općina Jakšić	-	-	-
Općina Kaptol	-	-	-
Općina Velika	+	-	+
Požeško-slavonska županija	+	-	-
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije	+	nije praćeno	-
Poduzetnički centar Pakrac d.o.o.	+	nije praćeno	nije primjenjivo
Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.	-	nije praćeno	nije primjenjivo
Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o.	+	nije praćeno	nije primjenjivo
Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije	+	nije praćeno	+
Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije	-	nije praćeno	-
INFORMACIJE OBJAVLJENE	76%	0%	36%
INFORMACIJE NISU OBJAVLJENE	24%	100%	64%

2. Transparentnost okvira rada i planiranja

U Tablici 3. prikazano je jesu li tijela javne vlasti koja su bila predmet praćenja ostvarila transparentnost okvira rada i planiranja, s obzirom na to jesu li objavila zakone i druge propise, godišnje planove, izvješća o radu i druge dokumente koji se odnose na njihovo područje rada, zatim dokumente vezane uz provedbu natječaja te informacije vezane za unutarnje ustrojstvo tijela, s imenima čelnika i kontakt podacima.

➤ Vezano za objavu zakona i propisa koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti (točka 1.), provedeno praćenje je pokazalo da samo tri od 17 tijela (18%) ispunjava navedenu zakonsku obvezu, pri čemu je Grad Pleternica jedina jedinica lokalne samouprave koja je u zasebnoj rubrici objavila pregled zakona i ostalih propisa koji uređuju njihovo područje rada, međutim, nisu navedene poveznice na zakone i druge propise objavljene u Narodnim novinama, niti je objavljen dokument u cijelosti, stoga ni to tijelo u potpunosti ne zadovoljava obvezu propisanu točkom 1. članka 10. ZPPI. Preostala dva tijela koja su ispunila obvezu iz točke 1. su dvije ustanove - Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem i Županijska uprava za ceste. Preostalih 14 tijela, dakle njih 82%, ne objavljuje ni u kakvom obliku zakone i druge propise koji se odnose na njihovo područje rada.

➤ Praćenje provedbe točke 4., koja propisuje zakonsku obvezu objave dokumenata poput planova rada, programa, strategija, uputa i izvješća koja se odnose na rad tijela javne vlasti, pokazalo je da 15 tijela, od njih 17 (88%), ispunjava navedenu obvezu uz poneka odstupanja u količini objavljenih dokumenata od tijela do tijela. Tijela koja ne objavljuju tražene dokumente su dvije pravne osobe (od njih šest - 33%): Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije i Poduzetnički centar Pleternica d.o.o., na čijim internetskim stranicama nisu pronađeni dokumenti poput programa rada, izvještaja o radu ili drugih planskih i strateških dokumenata ili izvješća. 15 tijela koja objavljuju informacije propisane točkom 4., u najvećoj mjeri objavljuju strateške planove razvoja, prostorne i urbanističke planove, planove gospodarenja otpadom, strategije razvoja ljudskih potencijala, programe rada, izvješća o radu i sl.

➤ Točka 10. propisuje objavljivanje obavijesti o raspisanim natjecajima, dokumentacije potrebne za sudjelovanje u natjecajnom postupku i obavijesti o ishodu istoga. Rezultati provedenog praćenja u tom dijelu pokazali su da pet od 17 tijela (29%) ne ispunjava navedenu zakonsku obvezu, od čega su četiri pravne osobe (od ukupno šest pravnih osoba - 67%) i jedna jedinica lokalne samouprave (od ukupno njih 11 - 9%). Navedena jedinica lokalne samouprave je Općina Čaglin, koja nema rubriku u kojoj objavljuje natječaje, već ih objavljuje u rubrici Novosti/Obavijesti, a natječaji koji su i objavljeni, zastarjeli su te su svi vezani za dodjelu studentskih stipendija prijašnjih godina. Preostalih 10 od 11 jedinica lokalne samouprave (91%) objavljuje natječaje i javne pozive, no rezultati i ishodi provedenih natječaja većinom se ne objavljuju ili se objavljuju samo za pojedine natječaje. Također je uočeno da se natječaji u velikoj mjeri ne objavljuju u zasebnoj rubrici, nego u rubrici 'Vijesti' ili 'Novosti', stoga ih je teško pronaći nakon vremenskog odmaka. Kao primjer dobre prakse može se istaknuti Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o., koja natječaje objavljuje u zasebnoj rubrici po određenim kategorijama, poput gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede, kulture itd., međutim, tu se uglavnom radi o natjecajima i javnim pozivima koje su raspisala druga tijela (ministarstva ili gradovi) pa su navedene poveznice na stranice tih tijela.

➤ Što se tiče objave informacija o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica te njihovih kontakt podataka (točka 11.), praćenje je pokazalo da 14 od 17 tijela (82%) ispunjava navedenu obvezu, dok tri tijela (18%) ne zadovoljavaju odredbe iz navedene točke članka 10., i to tri jedinice lokalne samouprave (od njih 11 - 27%): Grad Pleternica, općine Brestovac i Jakšić, koje ne ispunjavaju predmetnu obvezu jer na njihovim internetskim stranicama nisu navedeni svi potrebni podaci za kontakt, izuzev telefonskog broja i opće adrese elektroničke pošte, uključujući zadani internetski obrazac za kontakt.

Rezultati praćenja pokazali su da samo 3 od 17 ili 18% tijela javne vlasti objavljuje zakone i druge propise kojima se uređuje njihovo područje rada (točka 1.), dok njih 15, odnosno 88% objavljuje planove, strategija, izvješća i druge dokumente propisane točkom 4. Njih 12 ili 71% objavljuje informacije vezane uz natječajne postupke (točka 10.), dok 14 tijela ili 82% objavljuje informacije o unutarnjem ustrojstvu s kontaktima (točka 11.).

U cjelini, razina objave u kategoriji transparentnosti rada i planiranja je **65%** ili oko 2/3 objavljenih informacija od strane 17 tijela javne vlasti.

Tablica 3. Transparentnost okvira rada i planiranja

TJV	TRANSPARENTNOST OKVIRA RADA I PLANIRANJA			
	Točka 1. – zakoni i ostali propisi koji se odnose na njihovo područje rada	Točka 4. – godišnji planovi, programi, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća, i drugi odgovarajući dokumenti koji se odnose na područje rada TJV	Točka 10. – obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentacija potrebna za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka	Točka 11. - informacije o unutarnjem ustrojstvu TJV, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt
Grad Kutjevo	-	+	+	+
Grad Lipik	-	+	+	+
Grad Pakrac	-	+	+	+
Grad Pleternica	+	+	+	-
Grad Požega	-	+	+	+
Općina Brestovac	-	+	+	-
Općina Čaglin	-	+	-	+
Općina Jakšić	-	+	+	-
Općina Kaptol	-	+	+	+
Općina Velika	-	+	+	+
Požeško-slavonska županija	-	+	+	+
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije	+	-	-	+
Poduzetnički centar Pakrac d.o.o.	-	+	+	+
Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.	-	-	-	+
Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o.	-	+	+	+
Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije	-	+	-	+
Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije	+	+	-	+
INFORMACIJE OBJAVLJENE	18%	88%	71%	82%
INFORMACIJE NISU OBJAVLJENE	82%	12%	29%	18%

3. Financijska transparentnost

U Tablici 4. prikazano je jesu li tijela javne vlasti koja su bila predmet praćenja ostvarila financijsku transparentnost, s obzirom na to jesu li objavila informacije vezane za izvor financiranja, proračun, izvršenje proračuna, sponzorstva i donacije te postupke javne nabave.

➤ Vezano za ispunjenje obveze iz točke 7., tijela javne vlasti dužna su objavljivati podatke o izvorima financiranja, proračun, financijske planove i druge odgovarajuće dokumente kojima se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te izvješća o izvršenju istoga. Prilikom praćenja ispunjenja navedene obveze, također je praćeno u kojem se formatu objavljuju predmetni dokumenti, budući da prema ZPPI informacije moraju biti objavljene u otvorenom, strojno čitljivom formatu, pogodnom za ponovnu uporabu. Praćenje je pokazalo da šest od 17 tijela javne vlasti (35%) ne ispunjava navedenu obvezu, od čega su dvije jedinice lokalne samouprave: Grad Kutjevo i Grad Pleternica. Kutjevo je na svojim stranicama objavilo samo plan proračuna za 2017. i ostvarenje proračuna za 2016., oba dokumenta u PDF-u, što nije dovoljno da bi se obveza iz točke 7. smatrala ispunjenom, a Pleternica na svojoj internetskoj stranici ima objavljen samo izglasani proračun za 2017., u zatvorenom, PDF formatu, dok svi ostali dokumenti koje je potrebno objaviti, poput izvješća o izvršenju proračuna za prethodne godine ili polugodišnja izvješća te financijske izvještaje koji se sukladno Zakonu o računovodstvu dostavljaju FINA-i, nisu objavljeni. Preostala četiri tijela koja ne ispunjavaju obvezu iz točke 7. su pravne osobe (četiri od njih šest - 67%), kod kojih je primarno praćena objava financijskih planova i financijskih izvješća. Rezultati praćenja pokazali su da trgovačka društva Poduzetnički centar Pakrac d.o.o. i Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. nemaju objavljene informacije ni o izvorima financiranja, niti financijske planove i financijske izvještaje. Ostale dvije pravne osobe, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem i Regionalna razvojna agencija PANORA d.o.o., nisu zadovoljile odredbe iz točke 7. zbog neažuriranosti i nepravovremenosti objavljenih dokumenata, budući da Javna ustanova ima objavljen financijski plan i financijsko izvješće, ali za 2016. i 2015. godinu, u PDF formatu, dok Regionalna razvojna agencija ima objavljen financijski plan za 2017., no posljednje financijsko izvješće je iz 2014., također u PDF formatu.

Ostala tijela javne vlasti ispunjavaju obvezu iz točke 7. uz određene manjkavosti. Primjerice, od 11 jedinica lokalne samouprave, samo njih tri (27%) objavljuju tražene dokumente u otvorenom, XLS formatu. To su Županija, Općina Jakšić i Općina Velika, međutim, i ta tijela određene dokumente, poglavito planove proračuna i izvršenja proračuna, objavljuju u PDF formatu, dok u XLS-u uglavnom objavljuju financijska izvješća. Prema tome, svim lokalnim jedinicama preporučuje se da dokumente čiju objavu propisuje točka 7., a koji se prikazuju tablično, nastoje objavljivati u strojno čitljivom formatu, poput XLS-a, pogodnom za analizu i druge oblike ponovne uporabe. Dodatno, identificirano je da je samo Općina Velika od praćenih 17 tijela objavila proračun u malom, odnosno proračunski vodič za građane, dokument u kojem se na jednostavan i lako razumljiv način građanima prikazuju elementi općinskog proračuna. I ostale jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju slijediti ovaj primjer dobre prakse.

Požeško-slavonska županija objavljuje sve dokumente iz točke 7., no neke u PDF, a neke u XLS formatu. Međutim, Županija financijske dokumente objavljuje i putem aplikacije [Otvoreni proračun](#), gdje sve županije na jedinstven i unificiran način prikazuju svoje proračune. Kako

aplikacija omogućuje preuzimanje tablica o prihodima i rashodima u XLS formatu, tako je kriterij objave dokumenata u strojno čitljivom formatu u slučaju Županije zadovoljen.

Što se tiče pravnih osoba, s izuzetkom prethodno navedene četiri koje ne zadovoljavaju zakonsku obvezu, preostale dvije, Zavod za prostorno uređenje i Županijska uprava za ceste, ispunjavaju obvezu iz točke 7. na način da objavljuju sve tražene dokumente, u zatvorenom, PDF formatu.

➤ Vezano za točku 8., koja nalaže objavljivanje informacija o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, rezultati praćenja pokazali su da osam od 15 praćenih tijela (53%) ne ispunjava navedenu zakonsku obvezu. Iz praćenja u ovom dijelu izuzeta su trgovačka društva Poduzetnički centar Pleternica i Pakrac, budući da je utvrđeno da ista ne dodjeljuju bespovratna sredstva ni druge vrste pomoći. Samo sedam tijela (47%), i to mahom jedinica lokalne samouprave, objavljuje tablice ili popise sponzorstava ili donacija s popisima korisnika. Gradovi Kutjevo i Lipik popise objavljuju u WORD formatu, općine Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika popise objavljuju u PDF formatu, a jedino Općina Brestovac tablice donacija i sponzorstava objavljuje u strojno čitljivom, XLS formatu, kakav se preporučuje za sva tijela. Od tijela koja ne ispunjavaju obvezu iz točke 8., Grad Požega, Požeško-slavonska županija i trgovačko društvo Regionalna razvojna agencija PANORA d.o.o., nemaju ažurirane dokumente, već su im posljednji objavljeni popisi iz 2015. i 2013. godine. Sva ostala tijela koja ne ispunjavaju zakonsku obvezu nemaju uopće objavljene popise, niti bilo kakve druge informacije o dodijeljenim sredstvima.

➤ Glede objave dokumenata vezanih uz postupke javne nabave (točka 9.), rezultati praćenja pokazali su da četiri tijela od njih ukupno 17 ili 19% ne objavljuju ono što propisuje ZPPI, odnosno Zakon o javnoj nabavi: planovi nabave, registri ugovora o javnoj nabavi, pravilnici o jednostavnoj javnoj nabavi (ako postoje), popisi gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njim povezane osobe u sukobu interesa ili obavijesti da takvi sukobi ne postoje te pozivi na nadmetanje (ako postoje otvoreni postupci javne nabave). Dvije su jedinice lokalne samouprave koje ne ispunjavaju predmetnu obvezu, Općina Čaglin, koja ima objavljen plan i pravilnik o javnoj nabavi za 2017., no nema objavljene registre sklopljenih ugovora o javnoj nabavi za prethodne godine te Općina Jakšić, koja ima objavljenu tablicu sklopljenih ugovora za 2016. u PDF-u te odluke o odabiru najpovoljnije ponude, međutim planovi nabave i pozivi na nadmetanje su zastarjeli te se odnose na razdoblje 2015. godine. Obvezu u potpunosti ne ispunjavaju ni trgovačka društva Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. ni Poduzetnički centar Pakrac d.o.o., koji nema objavljen plan nabave za 2017. ni registre ugovora, već samo zastarjeli plan nabave za razdoblje 2013.-2016. u obliku skeniranog PDF dokumenta, zajedno s obavijesti vezanom za sprječavanje sukoba interesa.

Rezultati praćenja pokazali su da 11 od 17 tijela javne vlasti (65%) objavljuje proračunske dokumente (točka 7.), njih 7 od 15 ili 47% objavljuje popise korisnika donacija, sponzorstava i drugih pomoći (točka 8.) te da njih 13 od 17 ili 76% objavljuje informacije vezane za postupke javne nabave (točka 9.).

U cjelini, razina objave u kategoriji financijske transparentnosti je **63%**, dakle oko 2/3 objavljenih informacija od strane tijela javne vlasti koja su bila predmet praćenja.

Tablica 4. Financijska transparentnost

TJV	FINANCIJSKA TRANSPARENTNOST		
	Točka 7. – podaci o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podaci i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta	Točka 8. – informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa	Točka 9. – informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava
Grad Kutjevo	-	+	+
Grad Lipik	+	+	+
Grad Pakrac	+	-	+
Grad Pleternica	-	-	+
Grad Požega	+	-	+
Općina Brestovac	+	+	+
Općina Čaglin	+	+	-
Općina Jakšić	+	+	-
Općina Kaptol	+	+	+
Općina Velika	+	+	+
Požeško-slavonska županija	+	-	+
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije	-	-	+
Poduzetnički centar Pakrac d.o.o.	-	nije primjenjivo	-
Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.	-	nije primjenjivo	-
Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o.	-	-	+
Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije	+	-	+
Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije	+	-	+
INFORMACIJE OBJAVLJENE	65%	47%	76%
INFORMACIJE NISU OBJAVLJENE	35%	53%	24%

Kod praćenja ostvarivanja financijske transparentnosti, važno se osvrnuti i na istraživanje Instituta za javne financije [Transparentnost lokalnih proračuna](#), koje je posljednji put provedeno u razdoblju studeni 2016. – ožujak 2017. Istraživanje je pratilo transparentnost lokalnih proračuna na skali od 1 do 5, koja je mjerena brojem ključnih proračunskih dokumenata objavljenih na službenim mrežnim stranicama svih lokalnih i regionalnih jedinica (županija, gradova i općina), a to su: godišnje izvršenje proračuna za 2015., polugodišnje izvršenje proračuna za 2016., prijedlog proračuna za 2017., izglasani proračun za 2017. i proračun za građane za 2017. Rezultati su javno objavljeni i dostupni putem interaktivne karte.

Požeško-slavonska županija ostvarila je ocjenu 2 i time je najniže ocijenjena županija na razini države.

Gradovi Kutjevo i Pleternica ostvarili su ocjenu 1 sa samo jednim objavljenim dokumentom (Kutjevo je objavilo prijedlog proračuna za 2017., a Pleternica izglasani proračun za 2017.), a Požega ocjenu 2 (s objavljenim prijedlogom proračuna i izglasanim proračunom). Pakrac je ocijenjen s 3 (nedostaje prijedlog proračuna za 2017. i proračun za građane), a grad koji je ostvario najvišu ocjenu, 4, je Lipik, koji nije objavio jedino proračun za građane. Dokumenti koji se u najvećoj mjeri ne objavljuju na stranicama gradova s područja Požeško-slavonske županije su godišnji i polugodišnji proračunski izvještaji.

Što se tiče općina, Čaglin i Jakšić ocijenjene su s 2 (uglavnom nedostaju izvještaji i proračun za građane), dok su pak Brestovac i Kaptol ostvarili ocjenu 4, što ukazuje na visoku razinu transparentnosti (jedini dokument koji nedostaje je proračunski vodič za građane). Također, Općina Velika ocijenjena je s 5 jer je objavila sve tražene dokumente, uključujući i proračunski vodič za građane, što je hvalevrijedan iskorak u ostvarenju proračunske transparentnosti te ova općina treba poslužiti kao primjer drugim općinama, ali i svim gradovima i Županiji, koji navedeni dokument ne objavljuju.

Rezultati istraživanja IJF-a i rezultati praćenja Povjerenika za informiranje u određenoj se mjeri razlikuju radi različitog razdoblja praćenja. Pojedine jedinice su u međuvremenu (u razdoblju između ožujka i srpnja 2017.) objavile potrebne financijske dokumente, stoga su ostvarile bolje rezultate u praćenju provedbe točke 7. članka 10. ZPPI, nego što je to bio slučaj u istraživanju proračunske transparentnosti. Međutim, u oba slučaja moguće je uočiti nezadovoljavajuću razinu financijske transparentnosti u Požeško-slavonskoj županiji, budući da su općine koje imaju mali broj stanovnika i niske prihode, odnosno raspolažu manjim financijskim i ljudskim resursima i svim drugim kapacitetima, ostvarile bolje rezultate od gradova i same Županije.

4. Transparentnost u pružanju usluga i komunikaciji s korisnicima

U Tablici 5. prikazano je jesu li tijela javne vlasti koja su bila predmet praćenja ostvarila transparentnost u pružanju javnih usluga i komunikaciji s korisnicima, s obzirom na to jesu li objavila registre i baze podataka koje vode, informacije o javnim uslugama koje pružaju, podatke o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija, uključujući podatke o službeniku za informiranje te druge važne informacije putem kojih trebaju građane informirati o svom radu.

➤ Točka 5. tijelima javne vlasti nalaže objavljivanje registara i baza podataka ili informacija o registrima i bazama podataka iz njihove nadležnosti te načinu pristupa i ponovne uporabe. Tijekom praćenja ispunjenosti obveze iz točke 5. u obzir je uzet barem jedan objavljen skup podataka, neovisno o formatu objave. Rezultati praćenja pokazali su da pet od 17 tijela javne vlasti (29%) u određenoj mjeri ispunjava navedenu zakonsku obvezu, od čega je samo jedna jedinica lokalne samouprave (Grad Pakrac) te četiri pravne osobe. Pri tome je Grad Pakrac objavio Popis udruga čiji će se projekti sufinancirati u 2017. iz gradskog proračuna, ali u zatvorenom, PDF formatu, koji nije pogodan za ponovnu uporabu; Poduzetnički centar Pakrac d.o.o. objavio je pretraživu aplikaciju Baza poduzetnika, međutim podaci nisu objavljeni u strojno čitljivom obliku, niti je moguće preuzeti podatke, odnosno ekstrahirati ih; Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. objavio je Bazu podataka trgovačka društva i obrti 2016. u otvorenom, XLS formatu, dok je Zavod za prostorno uređenje objavio popis Projekti zavoda, ali u zatvorenom, PDF formatu, a Županijska uprava za ceste Popis, opis i troškovnik radova u XLS-u.

Dodatno, na stranicama tri jedinice lokalne samouprave identificirana je objava registra sklopljenih ugovora (Grad Lipik i Općina Kaptol u zatvorenom, PDF formatu, a Općina Brestovac u otvorenom, XLS formatu), međutim, budući da po svojoj naravi taj dokument treba biti objavljen u svrhu ostvarivanja financijske transparentnosti (što uključuje točke 7., 8. i 9. članka 10. ZPPI), objava navedenog registra nije uzeta u obzir prilikom procjene ispunjenja obveze iz točke 5.

Nalazi praćenja ukazali su na to da tijela javne vlasti u nedovoljnoj mjeri objavljuju skupove podataka iz voje nadležnosti u otvorenim formatima. Uočeno je da, primjerice, Županija objavljuje popis ustanova i drugih tijela, Grad Požega popis sportskih klubova, Grad Pakrac, sve kontakte i informacije o mjesnim odborima, kao i Grad Kutjevo itd., ali unutar određenih rubrika ili podrubrika, kao nestrukturirani HTML format, koji se smatra zatvorenim i nepogodnim za ponovnu uporabu, stoga je preporuka Povjerenice za informiranje da sva tijela objave registre za koje su nadležni u strojno čitljivom obliku ili da omoguće njihovo preuzimanje iliti ga ekstrakciju u otvorenom formatu, sukladno odredbama ZPPI.

➤ Što se tiče objave informacija o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, na vidljivo mjestu, uz poveznicu na one koje pruža elektroničkim putem (točka 6.), provedenim praćenjem utvrđeno je da 12 tijela javne vlasti od njih 17 (71%) ispunjava navedenu zakonsku obvezu, i to devet jedinica lokalne samouprave i dvije pravne osobe. Dokumenti se najčešće objavljuju u zasebnim rubrikama koje nose nazive 'Obrasci', 'Zahtjevi i obrasci', 'Informacije' ili 'Društvene djelatnosti'. Grad Kutjevo se ističe kao primjer dobre prakse kod objave informacija o javnim uslugama, jer su u zasebnoj, lako vidljivoj rubrici 'Obrasci', objavljeni obrasci potrebni za ostvarivanje određene javne usluge, a koje je moguće preuzeti u word formatu. Sva ostala tijela, unatoč tome što objavljuju dokumente i obrasce vezane za javne usluge koje pružaju, zaostaju po pitanju objave e-obrazaca i obrazaca u word formatu (velika većina objavljena u PDF-u), koje bi trebalo biti moguće preuzeti i pronaći na jednom

mjestu. Primjerice, na internetskim stranicama Općine Čaglin, neke se informacije objavljuju u tematski vezanim rubrikama (dokumenti o komunalnom otpadu, isplata poticaja u poljoprivredi), dok se neke objavljuju u rubrikama Vijesti/Novosti (prijave za upis djece u vrtić i zahtjevi za stipendijama). Grad Pleternica i Općina Brestovac identificirane su kao jedine dvije jedinice lokalne samouprave koje nemaju objavljene informacije o javnim uslugama koje pružaju. Glede pravnih osoba, tri zadovoljavaju obvezu objave informacija iz točke 6. - Poduzetnički centar Pakrac d.o.o., Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. i Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije.

➤ Vezano za obvezu objavljivanja obavijesti o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija na vidljivu mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu upotrebu informacija, kako nalaže točka 13., praćenje je pokazalo da 10 od 17 tijela javne vlasti (59%) objavljuje navedene informacije. Od njih 10, šest je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave: Požeško-slavonska županija, gradovi Kutjevo, Lipik, Pakrac i Požega te Općina Čaglin; a četiri su pravne osobe: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem, Poduzetnički centar Pakrac d.o.o., Regionalna razvojna agencija d.o.o. i Županijska uprava za ceste. Pri tome valja istaknuti da Županijska uprava za ceste treba ukloniti sa svojih stranica Katalog informacija, budući da važećim zakonskim okvirom nije propisana obveza objave istoga.

Od sedam tijela koja ne zadovoljavaju ovu zakonsku odredbu, Grad Pleternica i Općina Kaptol nemaju zasebnu rubriku ni bilo kakve dokumente vezane za ostvarenje prava na pristup informacijama; Općina Jakšić ima objavljen samo Pravilnik o pristupu informacijama, kojeg je potrebno ukloniti s internetskih stranica, budući da važeći zakonski okvir ne propisuje donošenje i objavu takvog akta, a isti može dovesti do nesporazuma s korisnicima prava na pristup informacijama; a Općina Velika ima objavljeno samo godišnje izvješće o provedbi ZPPI za 2016., bez ostalih informacija koje je potrebno objaviti. Od četiri pravne osobe, samo Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o. cjelovito i u potpunosti objavljuje sve informacije predviđene točkom 13. Preostale tri djelomično objavljuju potrebne dokumente, poput obrazaca zahtjeva za pristup informacijama i zahtjeva za ponovnu uporabu informacija te odluka o imenovanju službenika za informiranje.

➤ Točka 14. nalaže objavljivanje odgovora na najčešće postavljena pitanja, informacija o načinu podnošenja upita građana i medija te ostalih informacija u svrhu informiranja javnosti o svom radu (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o ostalim aktivnostima). Praćenje je pokazalo da svih 17 tijela javne vlasti objavljuje vijesti, priopćenja za javnost, podatke o aktivnostima i ostale informacije o svom djelovanju.

Rezultati praćenja pokazali su da 5 od 17 ili 29% tijela javne vlasti objavljuje barem jedan skup podataka iz svoje nadležnosti, uz određene manjkavosti glede formata objave (točka 5.), njih 12 ili 71% objavljuje informacije o javnim uslugama propisane točkom 6., a njih 10 od 17 ili 59% objavljuje informacije o ostvarenju prava na pristup informacijama propisane točkom 13. Svih 17 tijela, dakle 100%, objavljuje informacije propisane točkom 14.

U cjelini, razina objave u kategoriji transparentnosti u pružanju usluga i komunikaciji s korisnicima je **65%** ili nešto manje od 2/3 objavljenih informacija od strane 17 tijela javne vlasti.

Tablica 5. Transparentnost u pružanju usluga i komunikaciji s korisnicima

TRANSPARENTNOST U PRUŽANJU USLUGA I KOMUNIKACIJI S KORISNICIMA				
TJV	Točka 5. – registri i baze podataka ili informacije o registrima i bazama podataka iz njihove nadležnosti i načinu pristupa i ponovne uporabe	Točka 6. – informacije o javnim uslugama koje TJV pruža, na vidljivu mjestu, uz poveznicu na one koje pruža elektroničkim putem	Točka 13. – obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivu mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, sukladno kriterijima iz čl.19.st.3. ZPPI	Točka 14. – odgovori na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o aktivnostima), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i ostvarivanju njihovih prava i izvršavanju obveza
Grad Kutjevo	-	+	+	+
Grad Lipik	-	+	+	+
Grad Pakrac	+ (Popis udruga čiji će se projekti sufinancirati u 2017. u PDF-u)	+	+	+
Grad Pleternica	-	-	-	+
Grad Požega	-	+	+	+
Općina Brestovac	-	-	-	+
Općina Čaglin	-	+	+	+
Općina Jakšić	-	+	-	+
Općina Kaptol	-	+	-	+
Općina Velika	-	+	-	+
Požeško-slavonska županija	-	+	+	+
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim...	-	-	+	+
Poduzetnički centar Pakrac d.o.o.	+ (pretraživa aplikacija Baza poduzetnika, u zatvorenom formatu)	+	+	+
Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.	+ (Baza podataka trgovačka društva i obrti u XLS-u)	+	-	+
Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o.	-	-	+	+
Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije	+ (Projekti zavoda u PDF-u)	-	-	+
Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije	+ (Popis, opis i troškovnik radova u XLS-u)	+	+	+
INFORMACIJE OBJAVLJENE	29%	71%	59%	100%
INFORMACIJE NISU OBJAVLJENE	71%	29%	41%	0

5. Savjetovanja s javnošću: Rezultati praćenja provedbe članka 11. ZPPI

Provedba članka 11. ZPPI, koji propisuje obvezu provedbe savjetovanja s javnošću o nacrtima propisa, dokumenata i akata tijela javne vlasti, praćena je kod lokalnih jedinica s područja Požeško-slavonske županije, uključujući samu Županiju (ukupno 11 tijela javne vlasti), koje Zakon izričito navodi kao obveznike provedbe savjetovanja pri donošenju općih akata, odnosno drugih strateških i planskih dokumenata kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba, putem internetskih stranica, u trajanju od 30 dana. Obveza iz članka 11. nije praćena kod šest pravnih osoba.

Budući da se uključivanje javnosti u proces donošenja odluka te njihova participacija u političkom životu zajednice smatraju jednom od ključnih sastavnica i obilježja demokratskih društava, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju biti transparentne i otvorene u svom radu, kako bi osigurale sudjelovanje građana u procesu donošenja odluka te time ojačale vlastitu odgovornost i kvalitetu rada. Stoga je Povjerenica za informiranje izradila i objavila *Priručnik o provedbi savjetovanja s javnošću u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave*, s ciljem pružanja potpore jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u dosljednoj i principijelnoj provedbi članka 11. ZPPI, kao i *Smjernice za provedbu savjetovanja s javnošću*, dostupne na internetskoj stranici Povjerenika za informiranje, na poveznicama <http://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/> i <http://www.pristupinfo.hr/savjetovanja-s-javnoscu/>.

Analitičko izvješće prikazuje rezultate praćenja provedbe članka 11. ZPPI od strane 10 jedinica lokalne samouprave s područja Požeško-slavonske županije i same Županije, koje je provedeno prema utvrđenom metodološkom okviru.

Pregledom internetskih stranica navedenih tijela nastojalo se utvrditi postoji li vidljiva poveznica na savjetovanja s javnošću (posebna rubrika), je li objavljen plan savjetovanja za 2017., koliki je ukupan broj provedenih savjetovanja (arhiva zatvorenih savjetovanja), njihovo prosječno trajanje te udio objavljenih izvješća o provedenim savjetovanjima. Praćenje je obuhvatilo razdoblje 2016.-srpanj 2017.

Rezultati praćenja za Požeško-slavonsku županiju glede ispunjenja zakonske obveze iz članka 11. ZPPI su poražavajući. Naime, u prethodno navedenom prikazu rezultata praćenja točke 3. članka 10. ZPPI, utvrđeno je da zakonsku obvezu objavljivanja nacrti općih akata, odnosno drugih strateških ili planskih dokumenata kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba, za koje se provodi postupak savjetovanja s javnošću, u skladu s člankom 11. ZPPI, nije ispunilo niti jedno od 11 praćenih tijela javne vlasti na koje se ta točka odnosi.

Isti rezultat vrijedi i za provedbu članka 11. ZPPI. Ni jedno od praćenih tijela ne provodi savjetovanja s javnošću o nacrtima propisa, dokumenata i akata tijela javne vlasti u skladu sa ZPPI.

Ukupno gledajući, 10 jedinica lokalne samouprave u Požeško-slavonskoj županiji i sama Županija u potpunosti ignoriraju zakonsku obvezu provedbe savjetovanja s javnošću prilikom donošenja općih akata te strateških i planskih dokumenata, nakon gotovo četiri godine od stupanja na snagu Zakona o pravu na pristup informacijama.

6. Javnost rada: Rezultati praćenja provedbe članka 12. ZPPI

Provedba članka 12. ZPPI, koji propisuje obvezu informiranja javnosti o dnevnom redu zasjedanja ili sjednica službenih tijela i vremenu njihova održavanja, načinu rada i mogućnostima neposrednog uvida u njihov rad te broju osoba kojima se može istodobno osigurati neposredan uvid u rad tijela javne vlasti, s posebnom je pažnjom praćena kod lokalnih jedinica s područja Požeško-slavonske županije, uključujući samu Županiju, jer se navedena obveza primarno odnosi upravo na predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koja su dužna građanima pravovremeno osigurati neposredan uvid u demokratske rasprave izabranih predstavnika te omogućiti uvid u odluke koje se donose, a kojima se uređuju pitanja od javnog interesa.

Pregledom internetskih stranica navedenih tijela nastojalo se utvrditi je li na njima objavljen statut, pravilnik, poslovnik o radu predstavničkog tijela ili neki drugi opći akt koji sadrži odredbe o osiguravanju javnosti rada te što te odredbe propisuju; je li definiran broj osoba koji može sudjelovati na sjednicama, odnosno je li propisana procedura prijave za sudjelovanje; jesu li objavljeni pozivi i dnevni redovi sjednica te jesu li objavljeni zaključci s predmetnih sjednica (zapisnici, obavijesti, sažeci, priopćenja), što je zapravo praćeno i kod ostvarivanja transparentnosti u donošenju odluka, odnosno kod praćenja provedbe točke 12. članka 10. ZPPI, prema kojoj, osim zaključaka, tijela trebaju objavljivati i službene dokumente usvojene na sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti.

Analitičko izvješće prikazuje rezultate praćenja provedbe članka 12. ZPPI od strane 10 jedinica lokalne samouprave s područja Požeško-slavonske županije i same Županije, kao i triju županijskih pravnih osoba (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima, Zavod za prostorno uređenje i Županijska uprava za ceste). Tri trgovačka društva (Poduzetnički centar Pakrac, Poduzetnički centar Pleternica i Regionalna razvojna agencija) izuzeta su iz ovog dijela praćenja, budući da bi zbog propisane djelatnosti, odnosno predmeta njihova poslovanja, trebalo u svakom pojedinačnom slučaju utvrđivati trebaju li sjednice njihovih službenih tijela biti otvorene za javnost. Naime, cilj i uloga članka 12. ZPPI je omogućavanje javnosti da vrši nadzor nad tijelima javne vlasti koja donose odluke, čime se povećava razina njihove odgovornosti i transparentnosti u radu i odlučivanju. Dakle, pojedino tijelo javne vlasti se temeljem navedene odredbe ne može prisiliti da se zainteresiranim omogući prisustvovanje sjednicama službenih tijela, već samo tijelo javne vlasti o tome mora donijeti odluku te obavijestiti javnost o mogućnosti neposrednog uvida u rad tijela te o broju osoba kojima se može istodobno osigurati neposredan uvid u rad tijela javne vlasti.

Praćenje je pokazalo da devet od 11, odnosno 82% praćenih jedinica lokalne samouprave u svojim statutima i poslovnicima o radu predstavničkih tijela (općinska i gradska vijeća te županijska skupština) objavljuje odredbe o javnosti rada tih predstavničkih tijela te da građani i zainteresirane osobe mogu prisustvovati njihovim sjednicama. U svim slučajevima gdje je uz Statut objavljen i Poslovnik, poslovnici propisuju kako predsjednik vijeća ili skupštine, ovisno o broju raspoloživih mjesta, određuje koji broj osoba može pratiti sjednice. Dvije jedinice lokalne samouprave, Općina Jakšić i Općina Kaptol, nemaju objavljene statute i poslovnike, stoga nije utvrđeno sadrže li navedeni akti odredbe o javnosti rada. Što se tiče pravnih osoba, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i Zavod za prostorno uređenje imaju objavljene statute kojima su propisane odredbe o javnosti rada, dok Županijska uprava za ceste nema.

Međutim, odredbe o javnosti rada navedene u poslovnica i statutima ne propisuju način, odnosno konkretnu proceduru prijave za prisustvovanje sjednicama. Sukladno članku 12. ZPPI, tijela trebaju propisati jasan postupak prijave i definirati najveći mogući broj prisutnih te njihovo prisustvovanje odobriti prema redosljedu prijave. Što se tiče propisane procedure prijave za prisustvovanje sjednicama, rezultati praćenja pokazali su da nijedno od 14 praćenih tijela javne vlasti ne ispunjava navedenu zakonsku odredbu iz članka 12. ZPPI, iz čega proizlazi da tijela Požeško-slavonske županije ne omogućavaju jasan i transparentan uvid u svoj rad, odnosno ne definiraju konkretnu mogućnost prijave i sudjelovanja u praćenju rada na sjednicama predstavničkih tijela.

Vezano za objavu dnevnih redova, tri jedinice, od njih ukupno 11 (27%), ne objavljuju na svojim internetskim stranicama dnevne redove službenih zasjedanja, i to Grad Pleternica i Općina Brestovac, koje uopće ne objavljuju pozive ni dnevne redove sjednica te Požeško-slavonska županija, koja pozive s dnevnim redovima objavljuje napreskokce, odnosno pravovremeno ne ažurira predmetne podatke (primjerice, objavljeni su pozivi za 17. i 18. sjednicu u 2016. godini te za 2. sjednicu u 2017.). Sve ostale jedinice lokalne samouprave, njih osam (77%), objavljuju dnevne redove, ali na različite načine. Većinom se objavljuju u sklopu poziva na sjednice, ali i u sklopu vijesti o održavanju sjednica te u zapisnicima s održanih sjednica, što znači da dnevni redovi u tim slučajevima nisu objavljeni proaktivno, uoči održavanja sjednice, već po njenom završetku. Što se tiče pravnih osoba, samo jedna, Zavod za prostorno uređenje, objavljuje dnevne redove u sklopu obavijesti o sjednicama i zapisnicima sa sjednica.

Glede objavljivanja zaključaka, analitičko praćenje pokazalo je da pet tijela javne vlasti, od njih 14 (36%), ispunjava navedenu zakonsku obvezu: gradovi Pakrac i Požega, općine Brestovac i Velika te Zavod za prostorno uređenje. Ostalih devet tijela (64%) ne objavljuje ni zaključke, niti zapisnike, priopćenja, sažetke, obavijesti sa sjednica i sl. ili pak ima objavljene zastarjele zaključke (od 2015. i ranije).

Tablica 6. Javnost rada

TJV	odredbe o javnosti rada u statutu/poslovniku	broj osoba koji može sudjelovati na sjednicama	dnevni redovi	zaključci/zapisnici
Grad Kutjevo	Statut čl. 97.	-	+	-
Grad Lipik	Statut čl. 103.	-	+	-
Grad Pakrac	Statut čl. 111.	-	+	+
Grad Pleternica	Statut čl. 107. i Poslovnik čl. 99.	-	-	-
Grad Požega	Statut čl. 123. i Poslovnik čl. 111.	-	+	+
Općina Brestovac	Statut čl. 91.	-	-	+
Općina Čaglin	Statut čl. 103.	-	+	-
Općina Jakšić	-	-	+	-
Općina Kaptol	-	-	+	-
Općina Velika	Statut čl. 104. i Poslovnik čl. 82.	-	+	+
Požeško-slavonska županija	Statut čl. 61. i Poslovnik čl. 106.	-	-	-
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim...	Statut čl. 44	-	-	-
Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije	Statut čl. 31.	-	+	+
Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije	-	-	-	-
INFORMACIJE OBJAVLJENE	79%	0%	64%	36%
INFORMACIJE NISU OBJAVLJENE	21%	100%	36%	64%

7. Zaključak: ocjena stanja

Analitičkim pregledom internetskih stranica 17 tijela javne vlasti s područja Požeško-slavonske županije, provedenim tijekom srpnja i kolovoza 2017. godine, nastojalo se utvrditi koliko su navedena tijela transparentna i otvorena prema građanima u svom radu i odlučivanju, odnosno u kojoj mjeri ispunjavaju obveze propisane člancima 10., 11. i 12. ZPPI, s obzirom na to koje informacije proaktivno objavljuju na svojim stranicama, na koji način i u kakvim formatima, zatim provode li postupke savjetovanja s javnošću prilikom donošenja određenih općih akata te planskih ili strateških dokumenata kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba, kao i osiguravaju li javnost rada službenih sjednica te objavljuju li sve dokumente potrebne za omogućavanje uvida u njihov rad i postupke donošenja odluka. Praćenje je provedeno temeljem unaprijed utvrđenog metodološkog okvira, a obuhvatilo je 10 jedinica lokalne samouprave s područja Požeško-slavonske županije, samu Županiju i šest pravnih osoba Županije i drugih jedinica lokalne samouprave.

➤ U odnosu na proaktivnu objavu, praćenje je pokazalo da su tijela u Požeško-slavonskoj županiji, gledajući četiri kategorije u koje je bilo podijeljeno 14 točaka stavka 1. članka 10. ZPPI, najbolje prosječne rezultate ostvarila u dvije kategorije, i to kategoriji **transparentnosti okvira rada i planiranja** i kategoriji **transparentnosti u pružanju usluga i komunikaciji s korisnicima**, s prosječnom razinom objave **65%**. Od četiri točke obuhvaćene kategorijom transparentnosti okvira rada i planiranja, najviša je razina objave informacija iz točke 4. (godišnji planovi, programi, strategije, upute), sa 88% ispunjenja. Kod točke 11. (informacije o unutarnjem ustrojstvu i kontakti) razina objave je 82%, a kod točke 10. (informacije o natječajnim postupcima) razina objave je 71%. Najmanja razina objave informacija odnosi se na točku 1. (zakoni i ostali propisi koji se odnose na njihovo područje rada), s 18% ispunjenja. Od četiri točke obuhvaćene kategorijom transparentnosti u pružanju usluga i komunikaciji s korisnicima, najslabija je razina objave informacija iz točke 5. (registri i baze podataka) s 29% ispunjenja, slijede točke 13. (informacije o ostvarivanju prava na pristup informacijama) s 59% i 6. (informacije o javnim uslugama) sa 71%, a najviša razina objave odnosi se na informacije iz točke 14. (odgovori na najčešće postavljena pitanja, vijesti, priopćenja i ostale informacije) sa 100%.

Slijedi kategorija **financijske transparentnosti**, s prosječnom razinom objave **63%**. U najmanjoj mjeri ispunjena je obveza objave informacija iz točke 8. (bespovratna sredstva, sponzorstva, donacije) sa 47%, zatim slijede informacije iz točke 7. (proračun, financijski plan, proračunska i financijska izvješća) sa 65% ispunjenja, a najviša razina objave je ostvarena kod točke 9. (javna nabava), s rezultatom od 76%.

Najlošiji prosječni rezultat tijela su ostvarila u kategoriji **transparentnosti u donošenju odluka**, gdje je prosječna razina objave informacija niskih **37%**, primarno iz razloga jer nijedna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne provodi savjetovanja s javnošću pa, posljedično, nisu objavljeni ni dokumenti iz točke 3. (nacrti akata za koje se provodi savjetovanje). Iz ove kategorije najviša je razina objave informacija iz točke 2. (opći akti i odluke) sa 76%, dok one iz točke 12. (zaključci sa sjednica i usvojeni dokumenti) objavljuje 36% tijela.

Sva tijela koja su bila predmet praćenja ukupno su, gledajući ostvarenu razinu objave u sve četiri kategorije transparentnosti, proaktivno objavila **58%**, odnosno **nešto manje od 3/5** propisanih informacija i dokumenata.

Gledajući pojedinačno po tijelima, s jedne strane valja izdvojiti jedinice lokalne samouprave koje su ostvarile najbolje rezultate te su objavile najveći broj informacija: gradovi *Lipik*, *Pakrac* i *Požega* te Općina *Velika*. Na stranicama navedenih tijela nisu objavljene informacije propisane točkom 1. (zakoni i drugi propisi), točkom 3. (nacrti akata za koje se provodi savjetovanje) i točkom 5. (registri i baze podataka iz njihove nadležnosti). Osim navedenog, Grad *Lipik* ne objavljuje ni informacije iz točke 12., odnosno ne ispunjava u cijelosti obvezu osiguravanja javnosti rada iz članka 12. ZPPI. Grad *Pakrac* ne objavljuje informacije propisane točkom 8. (bespovratna sredstva, sponzorstva, donacije), Grad *Požega* također ne objavljuje podatke iz točke 8., kao ni one iz točke 5. (registri i baze podataka), a Općina *Velika* kao općina s najvišom razinom objavljenih informacija, ne objavljuje informacije iz točke 5. (registri i baze podataka) i točke 13. (pravo na pristup informacijama).

S druge strane, potrebno je izdvojiti jedinice lokalne samouprave na čijim je službenim internetskim stranicama identificirana najniža razina objave propisanih informacija: Grad *Pleternica* te općine *Jakšić* i *Kaptol*, koje objavljuju podatke iz otprilike polovice točaka članka 10. ZPPI.

Što se tiče pravnih osoba, najviše informacija objavljuju *Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije* i *Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije*, dok ostale pravne osobe objavljuju zamjetno manji broj podataka, poput Poduzetničkog centra *Pleternica d.o.o.*

Tablica 7. Ukupni rezultati praćenja proaktivne objave prema kategorijama transparentnosti

točke čl.10. ZPPI	TRANSPARENTNOST U DONOŠENJU ODLUKA			TRANSPARENTNOST OKVIRA RADA I PLANIRANJA				FINANCIJSKA TRANSPARENTNOST			TRANSPARENTNOST U PRUŽANJU USLUGA I KOMUNIKACIJI S KORISNICIMA			
	2.	3.	12.	1.	4.	10.	11.	7.	8.	9.	5.	6.	13.	14.
rezultati (postotak objave)	76%	0%	36%	18%	88%	71%	82%	65%	47%	76%	29%	71%	59%	100%
<u>PROSJEČNI REZULTATI</u>	37%			65%				63%			65%			

➤ *U odnosu na provedbu savjetovanja s javnošću*, praćenje je pokazalo da tijekom 2016. i do srpnja 2017. godine zakonsku obvezu iz članka 11. nije ispunila **niti jedna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave** s područja Požeško-slavonske županije. Ni jedno od 11 praćenih tijela javne vlasti ne provodi savjetovanja s javnošću o nacrtima općih akata i drugih planskih i strateških dokumenata kojima se utječe na interese korisnika u skladu sa ZPPI. Već je temeljem rezultata praćenja točke 3. članka 10. utvrđeno da zakonsku obvezu objavljivanja nacrta dokumenata za koje se provodi postupak savjetovanja s javnošću, u skladu s člankom 11. ZPPI, ne ispunjava niti jedno praćeno tijelo.

➤ *U odnosu na osiguravanje javnosti rada*, rezultati praćenja su ukazali na to da gotovo četiri petine od 14 praćenih tijela, odnosno njih **79%**, u svojim statutima ili poslovnicima o radu predstavničkog tijela propisuje odredbe o osiguravanju javnosti rada na sjednicama. Međutim, definiranu proceduru prijave za prisustvovanje na sjednicama, određen broj sudionika i vođenje računa o redosljedu njihove prijave na svojim internetskim stranicama nije objavilo **ni jedno** praćeno tijelo javne vlasti. Dnevne redove objavljuje devet od 14 tijela (**64%**), a zaključke ili zapisnike samo njih pet (**36%**).

Ukupni rezultati praćenja Požeško-slavonske županije ukazuju na sljedeću *opću ocjenu stanja* transparentnosti i otvorenosti praćenih tijela javne vlasti:

- razina ispunjenja obveze proaktivne objave informacija koju propisuje članak 10. ZPPI je **58%**, pri čemu je potrebno naglasiti da su praćena tijela javne vlasti u najmanjoj mjeri objavila informacije koje propisuju točke **1.** (zakoni i drugi propisi - 18%), **5.** (registri i baze podataka - 29%), **12.** (zaključci sa sjednica i usvojeni dokumenti - 37%) i **8.** (bespovratna sredstva, sponzorstva, donacije - 47%);
- informacije predviđene točkom **3.** članka 10. ZPPI (nacrti akata za koje se provodi savjetovanje) nije objavilo **ni jedno** od 11 praćenih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;
- obvezu provedbe savjetovanja s javnošću prilikom donošenja akata kojima se utječe na interese korisnika koju propisuje članak 11. ZPPI nije provelo **niti jedno** od 11 praćenih tijela javne vlasti;
- razina ispunjenja obveze osiguravanja javnosti rada sjednica koju propisuje članak 12. ZPPI glede objave dnevnih redova sjednica je **64%** i samo **36%** glede objave zaključaka ili zapisnika sa sjednica, dok informacije o propisanoj proceduri prijave određenog broja ljudi za sudjelovanje u sjednicama nije objavilo **niti jedno** od 14 praćenih tijela javne vlasti.

8. Preporuke

Rezultati analitičkog praćenja provedbe članaka 10., 11. i 12. Zakona o pravu na pristup informacijama od strane odabranih tijela javne vlasti iz Požeško-slavonske županije služe kao podloga za oblikovanje preporuka za poboljšanje postojećeg stanja transparentnosti i otvorenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i odabranih pravnih osoba koje su jedinice osnove. Naime, temeljem uočenih nedostataka u pojedinim segmentima, Povjerenica za informiranje utvrđuje prijedloge tijelima javne vlasti za poboljšanje stanja.

U prvom dijelu, preporuke se odnose na poboljšanje u provedbi zakonske obveze proaktivne objave informacija na internetskim stranicama, vezano za konkretne dokumente koje propisuju određene točke članka 10. i vezano za općenito stanje i pretraživost internetskih stranica.

- **Točka 1.** 14 tijela javne vlasti s područja Požeško-slavonske županije treba na svojim internetskim stranicama objaviti zakone i druge propise koji se odnose na njihovo područje rada. Od 11 jedinica lokalne i regionalne samouprave, samo je Grad Pleternica objavio popis zakona i drugih propisa, međutim, ni to tijelo zapravo ne ispunjava obvezu iz točke 1. Naime, propise je potrebno objaviti u cijelosti, i to objavom poveznice na podstranicu Narodnih novina ili drugog službenog glasila, na kojoj je zakon ili drugi propis objavljen, s adekvatnim nazivom i numeriranjem, ili dodatno u word i/ili PDF formatu, a na stranicama Grada Pleternice objavljen je samo nepregledan popis zakona i drugih propisa, bez poveznica ili cjelovitih dokumenata. Od šest pravnih osoba koje su bile predmet praćenja, samo su dvije na svojim stranicama objavile relevantne zakone i propise, stoga je preporuka ostalima da sve zakone i druge propise objave u cijelosti ili s poveznicama na Narodne novine ili druga službena glasila u kojima su objavljeni.

- **Točka 3.** Sve lokalne jedinice u Požeško-slavonskoj županiji i sama Županija trebaju na svojim stranicama objavljivati nacрте općih akata i drugih dokumenata za koje su dužni provesti postupak savjetovanja s javnošću, sukladno članku 11. ZPPI, budući da je praćenjem utvrđeno da nijedno navedeno tijelo ne ispunjava predmetnu zakonsku obvezu. Preporučuje se da u posebnoj rubrici na vidljiv i jasan način objavljuju nacрте akata i drugih dokumenata za koje se provodi postupak savjetovanja, kao i pozive javnosti da participira u savjetovanju kroz komentare, prijedloge ili primjedbe na objavljene nacрте.

- **Točka 5.** Sva tijela javne vlasti iz Požeško-slavonske županije trebaju na svojim stranicama objaviti skupove podataka iz svoje nadležnosti, u otvorenom, strojno čitljivom formatu i s metapodacima te načinom pristupa i njihove ponovne uporabe, u skladu sa zaštitom osobnih podataka i drugim zakonskim ograničenjima. Budući da su samo tri praćena tijela u promatranom razdoblju objavila jedan skup podataka u XLS formatu, ta i sva ostala tijela trebaju objaviti druge skupove podataka iz svoje nadležnosti u strojno čitljivom obliku, kako propisuje ZPPI. Dakle, potrebno je omogućiti preuzimanje otvorenih podataka iz njihove nadležnosti, kao što su: poslovni prostori u zakupu i slobodni poslovni prostori, imovina u vlasništvu lokalne jedinice (lokalna trgovačka društva), subvencije i donacije udrugama, sportski objekti, sportski savezi i sportski klubovi, vijeća nacionalnih manjina, projekti i programi u osnovnim školama, EU projekti, popis upravitelja zgrada kojima je grad vlasnik, projekti i programi u zdravstvu i socijalnoj skrbi, adresari obrazovnih ustanova, zdravstvenih ustanova popis, reciklažna dvorišta, komunalni otpad, adresar vjerskih zajednica, ugostiteljski objekti, nekategorizirani objekti, turističke agencije i vodiči, trgovačka

društva u vlasništvu grada, popis autoprijevoznika, vozni redovi, biciklističke staze, popis autobusnih, taxi i ostalih prijevoznika, taxi stajališta itd.

Ispunjenje zakonske obveze objave registara i baza podataka iz točke 5. jedno je od prioriternih područja na kojima je potrebno usvojiti dane preporuke i poboljšati razinu objave.

- **Točka 6.** Pet tijela javne vlasti iz Požeško-slavonske županije treba na svojim internetskim stranicama objaviti informacije o javnim uslugama koje pružaju, na vidljivom mjestu, uz poveznicu na one koje pružaju električnim putem, na korisnicima razumljiv, pregledan i lako pretraživ način. 12 tijela koja objavljuju informacije u velikom broju slučajeva ne čine to u skladu sa ZPPI jer, unatoč tome što neke informacije jesu objavljene, tijela zaostaju po pitanju objave e-obrazaca i obrazaca u word formatu (velika većina objavljena u PDF-u), a informacije često nisu ni potpune niti ažurirane, odnosno zastarjele su.

- **Točka 7.** Šest tijela javne vlasti s područja Požeško-slavonske županije treba objaviti podatke o izvorima financiranja, proračun, financijske planove i druge odgovarajuće dokumente kojima se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te izvješća o izvršenju istoga. Isto tako, ti podaci trebaju biti objavljeni u otvorenom, strojno čitljivom obliku, poput XLS-a. Od 11 tijela koja objavljuju informacije u skladu s ovom zakonskom obvezom, samo tri tijela te informacije objavljuju u XLS formatu, stoga preostalih osam također treba ubuduće objavljivati te informacije i u otvorenom formatu, budući da njihova objava u PDF formatu može biti koristan dodatak, ali su u tom slučaju podaci neupotrebljivi s aspekta analize ili druge vrste ponovne uporabe. U odnosu na financijski plan preporuča se minimalno treća razina, a optimalno četvrta razina klasifikacije, a u odnosu na izvršenje minimalno četvrta, a optimalno peta razina klasifikacije.

- **Točka 8.** Osam od 15 praćenih tijela javne vlasti iz Požeško-slavonske županije u ovom dijelu treba na svojim internetskim stranicama objaviti popise korisnika s visinom iznosa dodijeljenih donacija, sponzorstava, bespovratnih sredstava i drugih pomoći, i to u otvorenom, XLS formatu. Od sedam tijela koja objavljuje tražene informacije, Općina Brestovac ih jedina objavljuje u XLS formatu, dok ostale koriste zatvorene, word ili PDF formate. Preporuka je da se popisi donacija, sponzorstava i drugih pomoći ažuriraju na godišnjoj razini, kako bi se ostvarila viša razina financijske transparentnosti i kako bi javnosti bile dostupne potpune i pravovremene informacije o potrošnji javnih sredstava.

- **Točka 9.** Četiri tijela javne vlasti trebaju objaviti informacije vezane za postupke javne nabave, sa svom potrebnom dokumentacijom u skladu sa ZPPI i Zakonom o javnoj nabavi. Svim tijelima se preporučuje objava traženih informacija u otvorenom, strojno čitljivom obliku, osobito registara sklopljenih ugovora o javnoj nabavi.

- **Točka 10.** Pet tijela javne vlasti treba objavljivati obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku i obavijesti o ishodu istoga. Sva tijela, uključujući i ona koja objavljuju neke informacije o natječajnim postupcima, trebaju objavljivati obavijesti o ishodima provedenih natječaja. Pri tome im mogu pomoći *Smjernice za pristup informacijama u postupcima provedbe javnih natječaja za zapošljavanje te postupku izbora i imenovanja putem javnih poziva u tijelima javne vlasti*, koje su javno dostupne na stranicama Povjerenika za informiranje, na poveznici <http://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/>, u rubrici Upute i smjernice.

- **Točka 11.** Tri tijela javne vlasti s područja Požeško-slavonske županije trebaju na svojim internetskim stranicama objaviti podatke o unutarnjem ustrojstvu s imenima i kontaktima čelnika i voditelja ustrojstvenih jedinica. Objava jednog, općeg broja telefona i opće e-mail adrese nije dovoljna za ispunjavanje propisanog točkom 11.

- **Točka 12.** Devet od 14 praćenih tijela javne vlasti treba objavljivati zaključke sa sjednica službenih predstavničkih tijela, službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti. Nije dovoljna objava odluka i drugih dokumenata samo u službenim glasnicima, već je potrebno u zasebnim rubrikama na pravovremen način objavljivati propisane informacije.

- **Točka 13.** Sedam tijela javne vlasti treba objavljivati obavijesti o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija na vidljivu mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu upotrebu informacija. Od tih sedam tijela, njih pet ima djelomično objavljene informacije te ih treba nadopuniti kako bi bile potpune. Jedna općina na svojoj internetskoj stranici ima objavljen Pravilnik o pristupu informacijama, a jedna pravna osoba Županije ima Katalog informacija, stoga sve takve i slične dokumente treba ukloniti s internetskih stranica, budući da važeći zakonski okvir ne propisuje donošenje i objavu takvih akata, a navedeno može dovesti do zabune kod korisnika.

- **Općenito:** Provedenim analitičkim praćenjem, kod određenog dijela tijela javne vlasti, identificirana je teško pregledna i pretraživa internetska stranica, koja nije orijentirana na korisnika, što uzrokuje poteškoće prilikom traženja određenih informacija i dokumenata. Također, uočen je problem nepostojanja posebnih rubrika za neke važne kategorije dokumenata pa se takvi dokumenti pronalaze raštrkani u rubrici Obavijesti/Vijesti/Novosti. Identificirana je i neažuriranost internetskih stranica ili određenih rubrika, odnosno nepravovremenost i nepotpunost objave određenih informacija, koje su zastarjele i kao takve ne služe svrsi, što je u suprotnosti s načelom propisanim člankom 7. ZPPI, a zajednička pojava kod svih praćenih tijela je pretežita objava informacija koje bi trebale biti objavljene u otvorenom obliku, u zatvorenom, PDF formatu. Stoga je opća preporuka za sva tijela da svoje službene internetske stranice redovno ažuriraju i na njima pravovremeno objavljuju sve potrebne informacije, na lako dostupan i korisnicima razumljiv način, u odgovarajućim formatima. Preporuča se tijelima da se konzultiraju s *Uputom za primjenu članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama o proaktivnoj objavi informacija*, koja je objavljena na stranicama Povjerenika za informiranje, u rubrici Upute i smjernice.

Ujedno napominjemo da države članice EU-a do 23. rujna 2018. trebaju u svoja nacionalna zakonodavstva preuzeti [Direktivu 2016/2012/EU o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora](#), kojom se traži poštivanje određenih načela i tehnike pri dizajnu, izradi, održavanju i ažuriranju internetskih stranica i mobilnih aplikacija, kako bi ih se učinilo pristupačnijima korisnicima, a osobito osobama s invaliditetom. U tom smislu tijela javne vlasti trebaju osigurati *moгуćnost percepcije* – informacije i sastavni dijelovi korisničkog sučelja moraju biti predstavljeni korisnicima tako da ih mogu percipirati; *operabilnost* – sastavnim dijelovima korisničkog sučelja i navigacije mora se moći upravljati; *razumljivost* – informacije i način rada korisničkog sučelja moraju biti razumljivi; *stabilnost* – sadržaji moraju biti dovoljno stabilni da ih može pouzdano tumačiti širok raspon korisničkih agenata, uključujući pomoćne tehnologije. Ukratko, internetske stranice i aplikacije treba prilagoditi korisnicima, osobito osobama s invaliditetom te drugim ranjivim skupinama, a kako bi im se osigurao jednak tretman i uživanje njihovih prava diljem Unije, posebno prava na slobodno kretanje i boravak na području Unije, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga.

U drugom dijelu, preporuke se odnose na poboljšanje u provedbi zakonske obveze provedbe savjetovanja s javnošću sukladno članku 11. ZPPI.

- S obzirom na to da nezadovoljavajući rezultat praćenja provedbe članka 11., prema kojem niti jedna JLP(R)S iz Požeško-slavonske županije ne provodi savjetovanja s javnošću, u budućem razdoblju se provedba ove zakonske obveze postavlja kao prioritet. Dakle, sve jedinice lokalne samouprave s područja Požeško-slavonske županije i sama Županija **trebaju provoditi savjetovanja s javnošću** u slučajevima kada donose opće akte i druge strateške i planske dokumente, kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba te o tome pravodobno informirati javnost usvajanjem plana savjetovanja.

- Savjetovanja treba provoditi na način propisan člankom 11. ZPPI te ih planirati na godišnjoj razini, pri čemu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje su obveznici provedbe savjetovanja trebaju usvojiti i objaviti plan savjetovanja te ga redovito ažurirati, odnosno dopunjavati po potrebi tijekom godine. Također, savjetovanja trebaju trajati 30 dana, a eventualne razloge za kraće trajanje treba obrazložiti te po završetku savjetovanja tijela obavezno trebaju objaviti izvješće koje će sadržavati zaprimljene prijedloge i mišljenja, s obrazloženjem za njihovo neprihvatanje. Pri tome bi se trebalo voditi naputcima opisanim u *Priručniku za provedbu savjetovanja s javnošću za JLP(R)S te Smjernicama za provedbu članka 11. ZPPI*, dostupnima na stranicama Povjerenika za informiranje www.pristupinfo.hr.

- Ukratko, tijela trebaju objavljivati na svojim službenim internetskim stranicama (po mogućnosti unutar zasebne rubrike ili podrubrike o savjetovanjima s javnošću) sljedeće dokumente:

- plan savjetovanja,
- nacрте akata i drugih dokumenata za koje provode postupak savjetovanja,
- poziv javnosti da se uključi u savjetovanje, s naznačenim trajanjem postupka,
- izvješća o provedenim savjetovanjima.

U trećem dijelu, preporuke se odnose na poboljšanje u provedbi zakonske obveze osiguravanja javnosti rada sukladno članku 12. ZPPI (odnosi se na 14 tijela javne vlasti).

- Tri tijela javne vlasti s područja Požeško-slavonske županije trebaju objaviti svoje statute i/ili poslovnike o radu predstavničkih tijela (općinska i gradska vijeća), odnosno upravnog vijeća ili drugih službenih tijela, u kojima su sadržane odredbe o ostvarivanju javnosti rada.

- Sva tijela javne vlasti moraju odrediti broj osoba koji može sudjelovati u sjednicama objavom procedure prijave za prisustvovanje sjednicama. Prema članku 12. ZPPI tijela javne vlasti trebaju propisati jasan postupak prijave, definirati najveći mogući broj prisutnih te njihovo prisustvovanje odobriti prema redoslijedu prijave, pri čemu treba voditi računa o mogućnosti ograničenja broja osoba koje mogu sudjelovati na sjednicama u ovisnosti o prostornim mogućnostima i izuzetku iz članka 12. stavka 2. ZPPI od navedene obveze, kojim je propisano da tijela javne vlasti nisu dužna osigurati neposredan uvid u svoj rad kada se radi o pitanjima u kojima se po zakonu javnost mora isključiti, odnosno ako se radi o informacijama za koje postoje ograničenja prava na pristup prema odredbama ZPPI.

- Pet tijela javne vlasti iz Požeško-slavonske županije treba objavljivati dnevne redove sjednica i putem svojim internetskih stranica obavještavati javnost o vremenu održavanja i

dnevnim redovima zasjedanja. Sva tijela to trebaju činiti proaktivno, prije održavanja sjednica, a ne naknadno, u sklopu zapisnika ili obavijesti o održanoj sjednici.

- Devet tijela javne vlasti treba objavljivati zaključke i zapisnike te službene dokumente usvojene na sjednicama predstavničkih tijela. U slučaju da zaključci sadrže osobne podatke ili je riječ o nekom drugom ograničenju iz članka 15. ZPPI, takvi se podaci trebaju učiniti nedostupnima, zacrniti ih, vodeći računa o razumljivosti same informacije koja se objavljuje, ali se ostatak treba objaviti, sukladno članku 15. stavku 5. navedenog Zakona.

Povjerenik za informiranje

**Transparentnost i otvorenost u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi:
Požeško-slavonska županija, Analitičko izvješće o praćenju provedbe Zakona o pravu
na pristup informacijama, broj 2.2/2017.**

Zagreb, kolovoz 2017.

Pravna osnova: Članak 35. stavak 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, NN 25/13, 85/15.

www.pristupinfo.hr

Broj stranica: 32

Imenovanje – nekomercijalno – bez prerada: drugi mogu distribuirati djelo u nekomercijalne svrhe dokle god je djelo cjelovito i u neizmijenjenom obliku, uz isticanje autora